HANDELSKRONIEK.

OVEREENKOMST TUSSCHEN DE REGEERING EN DE STOOMVAART-MAATSCHAPPIJ
„NEDERLAND“. — DE DEPRESSIE DER VRACHTENMARKT. — DE KATOEN-
CORNER. — ENGELSCH EN RUSSISCH HANDEL IN PERZIË. — IN-
EN UITVOEREN VAN DUITSCHLAND IN DE EERSTE HELFT
VAN 1903. — CUBA.

Overeenkomst tusschen de Regeering en de Stoomvaart-Maatschappij „Nederland“. De goedkeuring door de beide Kamers van het wetsontwerp behelzende een wijziging van de route der mailstoombooten van de Stoomvaart-Maatschappij „Nederland“ is een feit van grooter beteekenis, dan men uit het weinige, dat er over in de pers geschreven werd, zou afleiden.

De mailschepen der Nederland, welke tot nu toe zoowel op hun uitreis als hun thuisreis Padang aanliepen, verlaten Sumatra's Westkust en zullen in den vervolge langs de Noord- en Oostkust varen, Sabang en Singapore aandoende. De reis naar en van Batavia wordt weliswaar door deze verandering 1 à 2 dagen langer (hetgeen men later wel door sneller vaart dan tegenwoordig bereikt kan worden, zal compenseeren); doch op de richting van den handel van Noord- en Oost-Sumatra zal de verlegging van de route een grooten invloed uitoefenen. Zooals men weet, wordt de tabak van Deli thans, of met de Paketvaart en de „Nederland“ via Batavia of met de Duitsche en Engelsche lijnen via Penang of Singapore naar Nederland vervoerd, terwijl de uitvoerhandel van Atjeh geheel op Penang gericht is. Door het creëren van een regelmatige directe verbinding van Atjeh's noord westelijk uiteinde met Europa en de inrichting door de Paketvaart Mij van aansluitende diensten op de kustplaatsen van westelijk, oostelijk en noordelijk Sumatra, waaronder ook een speciale dienst tusschen Sabang en Deli, is Sabang de aangewezen transitohaven voor den uit- en invoer van een groot gedeelte van het eiland, en men zal er

zonder twijfel ook spoedig den handel zien geboren worden, dien nu Penang uitsluitend met Atjeh drijft. Met het oog op den langzamerhand geregelden stand van zaken op politiek gebied en de daaruit voortvloeiende toeneming der economische beteekenis van Atjeh, mag men er zich over verheugen, dat de Regeering met medewerking van de „Nederland” een maatregel getroffen heeft, welke den eersten stap tot de verrijzing van een nieuw handelscentrum op Nederlandsch gebied beteekent. Voor de reederij zal het voordeel eerst mettertijd merkbaar worden, wanneer eenmaal de goederen over Sabang hun weg nemen, hetgeen natuurlijk slechts geleidelijk zal geschieden.

Intusschen wint de „Nederland” ook door het geregeld aanloopen van Singapore.

De depressie der vrachtenmarkt. De vrachtenmarkt maakt sedert geruimen tijd ($1\frac{1}{2}$ jaar) eene depressie door, zoo sterk als zij vroeger nooit beleefde, het gevolg van overproductie in den scheepsbouw, die lang nadat de daling der vrachten begonnen was, nieuw materiaal aan de reeds bestaande handelsvloot toevoegde, als gevolg van bouworders, welke nog in den tijd der hooge vrachten gegeven waren. De vrachten in de open markt, d. w. z. die, waarvoor geheele ladingen afgesloten worden, bereikten reeds meer dan een jaar geleden een peil, waarop het minder nadeelig is de schepen zonder emplooi te laten liggen dan ze te laten varen. Dientengevolge ligt in alle havens, waar reeders van dergelijke vrachtschepen gevestigd zijn, een aanzienlijke scheepsruimte, wachtende op het oogenblik dat een loonende vracht te verkrijgen is. Nu en dan vertoont zich in enkele streken een kleine opflukking, zooals onlangs in de Zwarte Zee- en La Plata-zaken plaats had, welke dan onmiddellijk door een groot aanbod van ruimte en vernieuwde inzakking der vrachten gevolgd wordt. Zoolang de economische loonte, welke over de geheele wereld hangt, niet door nieuwe vraag naar de producten van Europa en Amerika verdreven wordt, zal de tegenwoordige toestand in de vrachtenmarkt blijven bestaan behoudens het zich voordoen van abnormale oorzaken van vrachtverbetering, zooals oorlog. Daar nu, zooals gezegd, behalve de scheepsruimte in exploitatie allerwege vele schepen ongebruikt

liggen, kan de vraag naar ruimte zeer aanzienlijk vermeerderen, voordat er van eenige schaarschte van tonnage en dus van belangrijke vrachtverbetering sprake kan zijn. Betere tijden zijn dan ook voor de reeders in de algemeene vrachtaart niet aan den horizon.

Daar ten onzent in de voorspoedige periode deze zoogenaamde wilde vloot sterk uitgebreid werd, treft in Amsterdam en Rotterdam de terugslag tal van reederijen, welke, vooral indien zij de onvoorzichtigheid begaan hebben de vermeerdering van hun vloot met geleend geld te betalen, waarop rente en aflossing verschuldigd zijn zonder dat daar tegenover de noodige inkomsten staan, er zeer slecht aan toe zijn. In andere landen met name Engeland en Noorwegen, die sterk bij de algemeene vrachtaart geïnteresseerd zijn, is de toestand even weinig rooskleurig.

De geregelde lijnen lijden over de geheele wereld eveneens door de daling der vrachten; maar deze neemt, behalve in een strijd op leven en dood tusschen concurreerende reederijen, die elkaar een zeker vervoer betwisten, in hun bedrijf nooit de afmetingen aan, die zich in de algemeene vaart openbaren en zulks tengevolge van de meerdere stabiliteit van het stukgoedverkeer, het bezit in vele gevallen van een vaste clientèle en van overeenkomsten tusschen reederijen in dezelfde lijn varende, de handhaving van hooge vrachten bedoelende. Bij die ondernemingen, welke voor een deel van hun vervoer in de open markt moeten concurreeren, is het tegenwoordige marasme van meer invloed dan bij de overige. Dit komt o. a. voor in de vaart naar de graan exporteerende landen Noord-Amerika, La Plata, Engelsch-Indië en Rusland, waar men voor teruglading de mededinging der tramps ontmoet.

Voor vele geregelde lijnen zal dientengevolge het tegenwoordige jaar even slecht, zoo niet slechter dan het vorige zijn.

De Katoencorner. De katoenmarkt verkeert in een toestand van opgewondenheid tengevolge van de manipulaties van een clique in New-Orleans, die zich vermaakt en tracht zich te verrijken met een corner in dit artikel. De geschiedenis van haar werken schijnt ongeveer de volgende te zijn. In de maand Juli komt gewoonlijk het laatste gedeelte van den ouden oogst, die in September een aanvang neemt, op de markt, behoudens

een onbeteekenende hoeveelheid tailings, welke nog in Augustus afgeleverd wordt. De vooruitzichten van dit jaar doen een laten nieuwen oogst verwachten, waarvan men de eerste afleveringen eerst tegen eind September te gemoet ziet. Indien dus iemand de hand kan leggen op alle Juli-afleveringen, zou hij bij machte zijn, de prijzen van het artikel gedurende twee of drie maanden geheel naar zijn inzichten te regelen. Dit kunststuk heeft de genoemde clique onder leiding van een zekeren heer Brown ondernomen, door eerst al de aangeboden Juli-katoen op te koopen en daarna een hooger prijs te bieden voor Juli-katoen dan voor andere leveringstermijnen, het laatste om Mei- en Juni-katoen uit de markt te houden en de aanvoeren van Augustus zooveel mogelijk te vervroegen. Grootte partijen, die reeds in New-York en andere Amerikaansche havens ter verscheping gereed lagen, werden naar New-Orleans gezonden om van het avans te profiteeren, dat daar voor Juli-katoen aangeboden werd, ja zelfs werd door fabrikanten, die hun voordeel er in zagen, hun ingeslagen ruw materiaal tot een goeden prijs weer van de hand te doen, liever dan het te verwerken en met een magere fabriekswinst aan hun gewone fabriekschientèle te verkoopen, veel katoen naar New-Orleans terug gezonden. Ook vonden van Liverpool en Bremen verschepingen van katoen naar New-Orleans plaats, welke eenige maanden van te voren vandaar gekomen was.

De prijs rees tot 7^d per ℞ , hetgeen meer dan 2^d meer is dan de gemiddelde prijs der laatste jaren, doch van dit hoogste niveau is hij sedert gedaald tot op ongeveer 6^d. Welk financieel resultaat de clique voor zich met hare operaties bereikt heeft, en hoe hare eindafrekening zal uitkomen, is niet te zeggen. Zij moet in elk geval zorgen, haar bezit aan katoen voor het begin van den nieuwen oogst te liquideeren en of dit zonder zware verliezen zal kunnen geschieden, staat te bezien. Sommigen schatten het bedrag harer engagementen op 12 millioen pd. st., een wel wat onhandig bedrag voor een groep, wier financiële kracht niet groot geacht wordt.

Intusschen, wat ook de afloop van deze roekeloze manipulaties zij, er is zware schade toegebracht aan een groot gedeelte der katoenindustrie, vooral in Lancashire en Noord-Amerika, waar men geen belangrijke voorraden ingeslagen had en de hooge

prijzen niet betalen kon, daar de afnemers van katoenen stoffen in Azië en Afrika zich van aankopen onthouden, wanneer de prijs boven het maximum stijgt, dat zij voor nieuwe kleederen kunnen besteden. Geen wonder dus dat vele fabrieken stil staan of slechts enkele dagen in de week werken, wachtende op het oogenblik, dat de katoenprijs op een peil gekomen zal zijn, waarop zij orders op het fabrikaat kunnen uitvoeren.

Engelsche en Russische handel in Perzië. Engeland heeft met Perzië een nieuw handelsverdrag afgesloten, waarbij het vroeger bestaande algemeen invoerrecht van 5 pCt. op Engelsche goederen door heffingen van verschillende hoogte vervangen wordt, gedeeltelijk veel hooger dan tot nu toe. Daarentegen worden de binnenlandsche rechten, waarmede het vervoer door het land tot nu toe belast werd, afgeschaft. In werkelijkheid zal moeten blijken, of de Perzen zich aan de laatste bepalingen houden. Alleen Rusland was tot nu toe bij machte er voor te waken, dat dergelijke verdragen getrouw nageleefd worden, maar Engeland kan in Perzië, dat wel eens een herinnering aan aangegane verplichtingen noodig heeft, weinig anders uirichten dan protesten indienen.

Het geheele handelsverdrag is een weerspiegeling van den tegenwoordigen toestand. Voortdurende toeneming van de Russische belangen ten nadeele van de Britsche. Ook Rusland heeft een nieuw handelsverdrag met Perzië, waarvan de invoerrechten op Russische goederen ongeveer gelijk aan die op Engelsche waren zijn, maar met dien verstande, dat de goederen, welke in groote hoeveelheden uit Rusland ingevoerd worden, laag belast zijn, terwijl de voorname Engelsche artikelen — waaronder in de eerste plaats thee uit Indië en Ceylon, zware rechten moeten betalen.

De Engelsche handel gaat in Perzië sedert verscheidene jaren achteruit: van 3 millioen pd. st. in 1889 op 2 millioen in 1900, terwijl Rusland van 2 millioen op 4½ millioen pd. st. steeg. Een groote rol heeft hierbij de aanleg van uitmuntende straatwegen van de Russische grenzen naar de voorname steden in Noord-Perzië gespeeld, terwijl goede wegen van de Zuidkust waarlangs de Engelsche goederen het land binnenkomen, nog steeds ontbreken. Men spreekt thans van den aanleg van spoor-

wegen, van de Transcaucasische en Transcaspische lijnen uitgaande naar Tabris, Teheran en Meshid in Perzië, waardoor de Russische handel in nog sterker mate bevoordeeld zou worden.

In- en uitvoer van Duitschland in de eerste helft van 1903. De invoer van Duitschland in de eerste 6 maanden van 1903 bedroeg $21\frac{3}{4}$ millioen tonnen

tegen $19\frac{1}{2}$ " " in dezelfde maanden van 1902

en $20\frac{3}{4}$ " " " " " " 1901,

terwijl de uitvoer van hetzelfde tijdperk de volgende cijfers aanwijst

$18\frac{1}{4}$ millioen tonnen in 1903

$15\frac{3}{4}$ " " " 1902

15 " " " 1901.

Onder de invoeren zijn die van erts, hout, kolen en graan vooral toegenomen, terwijl onder de uitvoeren de kolenexport alleen een toeneming van $1\frac{1}{2}$ millioen tonnen aantoot, ook ijzer en ijzerwaren namen belangrijk toe, suiker daarentegen werd veel minder uitgevoerd.

Cuba. Aangaande Cuba deelt de vertegenwoordiger van Frankrijk te Havana in zijn jaarverslag over 1902 mede, dat de bevolking van het eiland op 30 Juni 1902 1575000 zielen bedroeg, waarvan 1 millioen blanken, 270000 mestiezen en 235000 negers. Tengevolge van den opstand en de langdurige beroering, welke er op volgde, is de bevolking de laatste 10 jaren afgenomen, maar zal, nu de rust teruggekeerd is, ongetwijfeld vermeederen.

Van de 118000 K.M.², welke het eiland inneemt, zijn slechts 35000 K.M.² voor cultuurgewassen in beslag genomen en daarvan wordt ieder jaar slechts $\frac{1}{10}$ gedeelte beplant. In verband hiermede valt het te begrijpen, dat de cultuur van stapel-producten nog voor een reusachtige uitbreiding vatbaar is. Die der suiker heeft hare vroegere afmetingen weder aangenomen; de productie wordt voor dit jaar op ruim 1 millioen tonnen geschat, een cijfer dat het laatst voor den opstand bereikt werd. Java, waarvan de productie op 800000 ton geschat mag worden, is dientengevolge door Cuba weder overvleugeld. De waarde van den tabaksoogst volgt op dien van den suikeroogst, beide artikelen samen vormen bijna den geheelen export van

Cuba, die in 1901 op 315.600.000 francs becijferd werd, en in 1903 veel meer zal bedragen. Niettegenstaande de geringe bevolking werd in 1901 voor 325.600.000 francs geïmporteerd, wat verband houdt met het feit, dat een aanzienlijk gedeelte der Cubanen (900.000) zich met consumeeren tevreden kan stellen en niet aan de productie deelneemt.

Voor drierienden is de uitvoer van Cuba naar de Vereenigde Staten gericht. Daarna volgen Engeland en Duitschland. Van den invoer leveren de Vereenigde Staten twee vijfden; Spanje, dat zijn oude handelsbetrekkingen energiek handhaaft, Engeland, Duitschland, Mexico en Frankrijk leveren daarna het meest aan Cuba.

Indien Cuba niet, den weg opgaat van andere Spaansch-Amerikaansche landen en de rust er ongestoord blijft, gaat het, de vruchtbaarste der Antillen, een prachtige toekomst tegemoet.

BEURSMAN.